

Tantárgy neve: Bevezetés az etnográfia Introduction to ethnography	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN211 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja szerint áttekintő képet ad az etnográfia, mint antropológiai társtudomány rendszeréről, fogalmairól, történetéről és célkitűzéseiről. Mivel a szemeszter során alapvetően a tudományszak magyar vonatkozásaival ismerkednek meg a hallgatók, az előadások menete is a magyar néprajztudomány hármastematikájához igazodik. A szellemi néprajz (folklor), a tárgyi néprajz és a társadalomnéprajz ismertetésén túl azonban a recens szintetizáló törekvések is bemutatásra kerülnek. Az előadássorozat kitér a hazai néprajzi intézmények, kiadványok és források, valamint az európai párhuzamok ismertetésére is.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tudománytörténet – A magyar néprajztudomány kezdeteitől az intézményesülésig (Magyar Néprajzi Társaság megalakulása) 2. Tudománytörténet – Az intézményi formák kialakulásától napjainkig 3. A magyar nép táji-történeti tagolódása – A Felföld 4. A magyar nép táji-történeti tagolódása – Debrecen és Szeged mint nagytáji központ, hatásuk 5. A magyar nép táji-történeti tagolódása – jászok, kunok, hajdúk 6. Zárthelyi dolgozat + A magyar nép táji-történeti tagolódása – az Alföld peremvidékei 7. A magyar nép táji-történeti tagolódása – Észak- és Nyugat-Dunántúl 8. A magyar nép táji-történeti tagolódása – Dél- és Kelet-Dunántúl 9. A magyar nép táji-történeti tagolódása – Erdély I. Kalotaszeg, Aranyosszék, Háromszék, Mezőség 10. A magyar nép táji-történeti tagolódása – Erdély II. Csík, Gyergyó, Udvarhelyszék, Maroszsék, Küküllő-mente 11. Zárthelyi dolgozat + A magyar nép táji-történeti tagolódása – Erdély III. A peremvidékek – Gyimes, Moldva, Bukovina 12. Rokonsági viszonyok a falusi társadalomban. Vérokonság és műrokonság 13. Család, családtípusok a falusi társadalomban, társadalmi tagozódás, parasztgazdaság a falusi társadalomban 14. A magyar nyelvterület településformái 	
<p>Félévközi számonkérés módja: Zárthelyi dolgozatok (3), Az aláírás megszerzésének feltétele mindhárom zárthelyi dolgozat legalább elégséges szintű teljesítése.</p>	
<p>Értékelése: Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga (kollokvium).</p>	
<p>Kötelező irodalom: Kósa László 2001: A magyar néprajz tudománytörténete. Budapest: Osiris. Balassa Iván – Ortutay Gyula 1980: Magyar néprajz. Budapest: Corvina. Kósa László 1998: Paraszti polgárosulás és a népi kultúra táji megoszlása Magyarországon. Budapest: Mezőgazda Kiadó.</p>	

Ajánlott irodalom:

Paládi-Kovács Attila főszerk. 1977-: Magyar néprajz. Nyolc kötetben. Budapest: Akadémiai Kiadó. [2., Gazdálkodás], [3., Kézművesség], [4., Életmód], [5., Folklor], [6., Folklor 2.], [7., Folklor 3.], [8. Társadalom].

Ortutay Gyula főszerk. 1977-1982: Magyar néprajzi lexikon. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Tantárgy neve: Társadalomelmélet Theories on society	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN212 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Farkas Zoltán egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy keretében egyrészt átfogó képet adunk a szociológiaelméletben kialakult fő szemléletmódokról és irányzatokról, másrészt az úgynevezett intézményes szemléletmód szempontjából áttekintjük az általános szociológiaelmélet, illetve a szociológiai társadalomelmélet egyes kérdésköreit	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociológiai szemléletmód meghatározása és fő típusai 2. A társadalmi jelenségek magyarázata. Az intézményes szemléletmód 3. A cselekvés megközelítése. A szükséglet mint személyes motívum 4. A szükségletkielégítés összetevői és meghatározottsága 5. A cselekvések kognitív motívumai és az irányultságok 6. A kultúra fogalma és szociológiai megközelítése 7. A szabályok és az alkalmazkodás. Az intézmény és érvényessége 8. Az intézmények fedezete és kialakítása. Az intézmények funkciói 9. Az intézmények fő típusai és a társadalmiság 10. A racionális cselekvés és a racionális döntés 11. A cselekvések típusai és a társadalmi cselekvés 12. A társadalmi kölcsönhatás fogalma, típusai és meghatározottsága 13. A cselekvések rendszere és az emberi élet szférái 14. Az intézményes csoportok és a modern társadalom 	
Félévközi számonkérés módja: –	
Értékelése: Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő írásbeli vizsga (kollokvium).	
Kötelező irodalom: Farkas Zoltán 2010: Társadalomelmélet. Az intézményes szociológia elmélete. Első kötet. Miskolc: Bíbor Kiadó. Farkas Zoltán 2010: Társadalomelmélet. Az intézményes szociológia elmélete. Második kötet. Miskolc: Bíbor Kiadó. Farkas Zoltán 2009: Társadalomelméleti vázlat. Első rész. Miskolc: Bíbor Kiadó.	
Ajánlott irodalom: Alexander, Jeffrey C. 1996: Szociológiaelmélet a II. világháború után. Budapest: Balassi Kiadó. Felkai Gábor – Némedi Dénes – Somlai Péter szerk. 2000: Szociológiai irányzatok a XX. században. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó. Morel, Julius szerk. 2000: Szociológiaelmélet. Budapest: Osiris Kiadó. Némedi Dénes szerk. 2008: Modern szociológiai paradigmák. Budapest: Napvilág Kiadó. Pokol Béla 1997: Szociológiaelmélet. Budapest: Felsőoktatási Koordinációs Iroda.	

Tantárgy neve: A társadalomtudományok közgazdaságtani alapjai Economic Bases of Social Sciences	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN213-1
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Havasi Virág egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
Tantárgy feladata és célja: Az óra keretében igyekszünk a hallgatók gazdasági műveltségét megalapozni a legfontosabb gazdasági fogalmak, jelenségek, összefüggések megismerésével annak érdekében, hogy betekintést nyerjenek a társadalomtudományok közgazdaságtudományi alapjaiba.	
Tantárgy tematikus leírása: <ol style="list-style-type: none"> 1. Közgazdasági iskolák 2. Filmvetítés I. 3. Fogyasztói magatartás 4. Termelés és üzleti szervezet 5. Piaci formák 6. Játékelmélet, jog- és közgazdaságtan, közjavak, externáliák 7. Makrogazdaság alapfogalmai, szereplői 8. Számlarendszerek 9. Bankrendszer 10. Pénz 11. Gazdaságpolitika 12. Globalizáció 13. Gazdasági válságok 14. Filmvetítés II. 	
Félévközi számonkérés módja: A kurzus elvégzéséhez szükséges aláírásért előre meghatározott anyagból, előre meghatározott időben zárthelyi dolgozatot kell írni.	
Értékelése: Választott ország gazdasági szempontú elemzése a vizsgajegyért,	
Kötelező irodalom: Samuelson – Nordhaus 2003: Közgazdaságtan. Budapest: KJK-Kerszöv.	
Ajánlott irodalom:	

Tantárgy neve: Szociálpszichológia Social psychology	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN214 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Csepeli György egyetemi tanár	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A Szociálpszichológia c. tárgy célja, hogy a kulturális antropológia szakos hallgatók megismerjék az egyén és a társadalom közötti közvetítésekkel foglalkozó modern szociálpszichológiai elméleteket és empirikus eredményeket. A szociálpszichológiai szótár által használt „ember” és „társadalom” szavak jelentése a nyugati kultúrkör individualizációs fejlődésének terékei. A félév során az „Én” és az „Identitás” közötti kör szociálpszichológiai jelenségeinek megtrágyálására kerül sor.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociálpszichológia tárgya 2. Az ember mint meghatározatlan állat. Az ember önmeghatározása a társak által. 3. A kommunikáció 4. A távolság lélektől lélekig, kommunikációs architektúrák 5. A másik személy és a kapcsolatok 6. A személy mint kérdés. Az informális és a formális kapcsolatok 7. A kiscsoport és a tömeg 8. A „szociális agy”, a társas formák felbomlása, a káosz 9. A társadalmi megismerés 10. Tények és értékek. Reprezentációk. Vélemények, nézetek, attitűdök, scriptek 11. Társadalmi nagycsoportok 12. Kategorizáció, előítélet, sztereotípiák, többség-kisebbség 13. Társadalmi identitás 14. Az identitás táguló körei, esszencialista és konstruktivista identitás-elméletek, identitás-narratívák, közösség és egyén. Nem, nemzedék, osztály, régió, vallás, párt, etnikum, nemzet 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése: A félév során a hallgatók kötelesek az e-learning kurzus (digitalisegyetem.hu) által előírt menetrend szerint az egyes órák anyagával foglalkozni (Szociálpszichológia I. és II). A hallgatók a Szociológiai Intézetben kapnak azonosítót az tárgyakkhoz. A kurzust írásos vizsga (kollokvium) zárja.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Csepeli György 2006: Szociálpszichológia. Budapest: Osiris.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Feischmidt Margit szerk. 2011: Etnicitás. Budapest: Gondolat.</p>	

Tantárgy neve: A társadalomtudományok jogtudományi alapjai Legal concepts in the social sciences	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN215-1 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Furmanné Pankucsi Márta főiskolai docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tárgy bemutatja, hogy a modern társadalomtudományok hogyan függenek össze a jogtudományokkal, miként alapozták meg történetileg az államtudományok és a jogtudományok a társadalomtudományokat.</p> <p>Kiemelt témaként foglalkozunk az állam és a társadalom kapcsolatával, valamint az emberi magatartás irányításával, ezen belül a magatartási szabályok, így a jogszabályok szerepével. Részletesen tárgyaljuk a jog alapvető kategóriáit és azok társadalomtudományi összefüggéseit.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalom és az állam 2. Az alapvető társadalmi funkciók és az állam funkciói 3. A normák szerepe a társadalmi fejlődésben 4. Az egyéni szocializáció és a társadalmi hatások szerepe a normakövető magatartás kialakulásában 5. A magatartásszabályok típusai 6. A jogszabály szerkezete, a jogforrások hierarchiája 7. A jog ágazati tagozódása, közjog és magánjog 8. A felelősség típusai 9. Jogképesség és cselekvőképesség 10. A jog érvényessége 11. Időbeli, területi és tárgyi hatály 12. Joghézag és méltányosság 13. Jogalkotás, jogértelmezés 14. Jogalkalmazás 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése:</p> <p>Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga (kollokvium).</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Szabó Miklós szerk. 2001: Bevezetés a jog-és államtudományokba. Miskolc: Bíbor Kiadó.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Pokol Béla 2000: Jogi alaptan. Budapest: Rejtjel.</p> <p>Szabó Miklós 2003: Jogi alapfogalmak. Miskolc: Bíbor Kiadó.</p> <p>Szilágyi Péter 1998: Jogi alaptan. Budapest: Osiris.</p>	

Tantárgy neve: Kommunikációelmélet Communication theories	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN216 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Zsolt Péter egyetemi tanársegéd	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kommunikáció elméletei a legkülönbözőbb diszciplínák művelőinek kommunikációval kapcsolatos hipotéziseiből és kutatásaiból adódott össze az elmúlt évtizedekben. Ennek tematikus megközelítésével próbálja bemutatni a kurzus a különböző nézőpontokat, és aztán a kommunikációkutatók önálló diszciplináris nézőpontját</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Társadalom, nyelv, gondolkodás, beszédaktus, a kommunikatív jelenségszféra 2. Pszichológia, néhány betegség kommunikációs kórképe, kongruencia-elmélet, terápiás nézőpontok 3. A jó kommunikáció és az életminőség, mediáció, fejlődéslelektan, nyelvészeti alapkategóriák, Mead szociológiai elmélete 4. A nyelv kialakulása és a fejlődéslelektan, kommunikációs definíciók, szociálpszichológia, a kommunikációs csatornák osztályozása, a tekintet szociálpszichológiai vizsgálata, a metakommunikáció, a kontroll, az érzelmek szabályozása 5. Csoportos kommunikációs jellemzők, verbális és nem-verbális, osztály- és rétegződés-kutatások 6. Szerepek, a társadalom alapegysége, kötőjeles szociológiák 7. A feminista kommunikációelméletek, szociolingvisztika 8. A szociolingvisztika tárgya, William Labov, Basil Bernstein, a fekete angol 9. Kulturális antropológia és kommunikáció 10. Az arckifejezés, mimika, kultúra és nyelv 11. Térhasználat - E. T. Hall antropológiája, Időhasználat 12. A kommunikációkutatás alapító atyái 13. Meggyőzés, politikai marketing, kommunikációkutatások 14. Etológia, humánétológia, állati és emberi elme, agresszivitás, távolságszabályozás, zooszemiotika 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése: Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga (kollokvium). Két kérdést kap a hallgató, a kisebb pontszámot érőben egy konkrét elméletre vonatkozót (ez a könyv tárgymutatójából nézhető meg), a nagyobb pontszámot érő feladatban pedig két diszciplináris területből az egyiket lehet kiválasztani, és kell kidolgozni.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Zsolt Péter 2004: Kommunikációelméletek diszciplinái, Budapest – Vác: Eu-Synergon.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Griffin, Em 2001: Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat. Terestyéni Tamás: Kommunikációelmélet: A testbeszédtől az internetig. Budapest: Typotex Kft, 2006.</p>	

Tantárgy neve: Antropológia alapfogalmai Basic notions in the anthropology	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN221 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Kotics József egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy anyaga szervesen kapcsolódik a Bevezetés a kulturális antropológiába című kurzushoz. Az előadás célja, hogy a hallgatók a kulturális antropológia bevett fogalomkészletét elsajátítsák, továbbá törekszünk az antropológiai szemléletre jellemző émiikus módszertani beállítódást megalapozó speciális fogalmak listájának megismertetésére. Az előadás széles tárgykört érint: a rokonsági rendszerek, gazdasági szerveződés, személyközi kapcsolatok rendszere, a vallás és művészet kérdése.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A nyelv és a kommunikáció 2. Gazdasági rendszerek. Cseretípusok 3. Családi csoportok: házasság, család. 4. A rokonsági rendszerek: Leszármazási rendszerek 5. A rokonsági rendszerek :Rokonsági terminológia típusok 6. Nem rokoni alapon szerveződő csoportok 7. Nemek antropológiai vizsgálata 8. Politikai rendszerek 9. Társadalmi rangsor és rétegződés 10. Társadalmi státusz és társadalmi szerep 11. Enkultúráció és szocializáció 12. Társadalmi kontroll 13. Művészetek 14. Vallási rendszerek 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése: Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga (kollokvium).</p>	
<p>Kötelező irodalom: Bitterli, Urs 1982: „Vadak” és „civilizáltak”. Budapest: Gondolat. Descola, Philippe – Lenclud, Gérard – Severi, Carlo – Taylor, Anne Christine 1993: A kulturális antropológia eszméi. Budapest: Századvég. Hollós Marida 1993: Bevezetés a kulturális antropológiába. Budapest: ELTE BTK Kulturális Antropológia. Kunt Ernő 2003: Az antropológia keresése. Budapest: L’Harmattan. Leach, Edmund 1996: Szociálandropológia. Budapest: Osiris. Wolf, Eric. R. 1995: Európa és a történelem nélküli népek. Budapest: Akadémiai – Osiris – Századvég.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Hofer Tamás 1984: Történeti fordulat az európai etnológiában. In: Hofer Tamás szerk. Történeti antropológia. Antropológiai írások 8-10. sz. Budapest: Niedermüller Péter 1994: Paradigmák és esélyek. in A kultúrákutató esélyei. Replika</p>	

13-14:89-130.

Service, E. R. – Sahlins, M. D. – Wolf, E. R. 1973: Vadászok, törzsek, parasztok. Budapest: Kossuth, 15-59, 139-284.

Klaniczay Gábor 1993: Gondolatok a népi kultúra szubkultúra és az ellenkultúra viszonyáról.

In: Múltunk jövője. Szabadelvűek a népi kultúráról. T-Twins. Budapest: 113-121.

Lévi-Strauss, Claude 1979: Szomorú trópusok. Budapest: Európa, 49-62., 204-235.

Tantárgy neve: Antropológiatörténet II. History of anthropology II.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN222
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Biczó Gábor egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy betekintést nyújtson a modern kulturális antropológia 20. századi irányzatainak történetébe, valamint bemutassa az iskolákat, antropológiai szakterületeket reprezentáló legfontosabb szerzőket és munkásságukat. A tárgy szorosan kapcsolódik a Kutatásmódszertan című előadáshoz. A kulturális antropológia története II. című tárgy a kulturális antropológia I. című tárgy folytatása. A tárgy a történeti partikularizmushoz kapcsolódó szerzők életművének bemutatásán keresztül nyújt betekintést a 20-as és 30-as évek népszerű antropológiai iskoláinak tudományos eredményeibe. A kulturális antropológia és szociálintropológia története I-II. című tárgy a második szemesztert lezáró Alapvizsga és a legkésőbb a hatodik szemeszter befejezéséig kötelező Kulturális antropológia szigorlat követelményeibe hangsúlyosan beépített ismeretekről ad átfogó tájékoztatást.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruth Benedict 2. Margaret Mead 3. A freudianizmus hatása az antropológiára és ennek kritikája (Kardiner és a neofreudianizmus) 4. Francia Strukturalizmus I. E. Durkheim 5. Francia strukturalizmus II. C. Lévi-Strauss 6. Brit szociálintropológia I. Radcliffe-Brown 7. Brit szociálintropológia II. Malinowski 8. Brit szociálintropológia III. E. Evans-Pritchard, E. Leach, Raymond Firth 9. Szimbolikus antropológia 10. Leslie White és az általános evolúció elmélete 11. Kulturális ökológia 12. Interpretív antropológia, C. Geertz 13. Feminista antropológia, posztmodern antropológia 14. Összefoglaló előadás 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése: A kurzus az <i>Alapvizsga</i> (BTKVN227) része, külön számonkérés nincs. Az elégséges osztályzathoz a maximális teljesítmény 60%-át meghaladó minimumra van szükség.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Benedict, Ruth 1988: A kultúra mintái In: Maróti Andor szerk.: Forrásmunkák a kultúra elméletéből 1. Budapest: Tankönyvkiadó, 191-203.</p> <p>Durkheim, Emil 1978: Mi a társadalmi tény és A társadalmi tények megfigyelésével kapcsolatos szabályok In: Társadalmi tények magyarázata. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 25-68.</p> <p>Evans-Pritchard, Evan 1997: Szociálintropológia: múlt és jelen In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 558-575.</p> <p>Geertz, Clifford 1994: „A bennszülöttek szemszögéből” Az antropológiai megértés</p>	

- természetéről In: Értelmezés hatalma. Budapest: Századvég Kiadó, 200-217.
- Geertz, Clifford 1994: Mély játék: Jegyzetek a bali kakasviadalról. In: Értelmezés hatalma. Budapest: Századvég Kiadó, 126-170.
- Kardiner, Abram 1997: A pszichodinamikus analízis módszere: In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 295-323.
- Le Cron, A – Foster, M. 1983: A szimbolizáció kialakulása a kultúrában In: Hoppál Mihály – Niedermüller Péter szerk.: Jelképek. Budapest: Tömegkommunikációs Kutatóközpont, 19-44.
- Lévi-Strauss, Claude 1997: Asdiwal története. In: Mérföldkövek szerk: Ságbi Gábor. Budapest: Panem, 1997. 623-672.
- Lévi-Strauss, Claude 1997: Struktúrafogalom az etnológiában. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 578-622.
- Malinowski, Bronislaw 1972: A funkcionális elemzés. In: Baloma. Budapest: Gondolat, 401-425.
- Mead, Margaret 2003: A férfi és nő. Budapest: Gondolat.
- Radcliffe Brown 1997: A funkció fogalma a társadalomtudományokban. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 409-419.
- Rosaldo, Renato 2003: A bánat és a fejevadászok örjöngésének kapcsolata In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 257-279.
- Slocum, Sally 2003: A gyűjtögető asszony. In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 182-195.
- Steward, Julien 1997: A kulturális ökológia fogalma és módszerei. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 442-457.
- White, Leslie 1997: Az energia és a kultúra evolúciója. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 461-486.

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Antropológiatörténet IV. History of anthropology IV.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN223
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Biczó Gábor egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A szeminárium az antropológia tudománytörténetének meghatározó szerzőihez köthető auctor szövegek feldolgozásával foglalkozik. Az óra felépítése és menete szigorúan követi az Antropológiatörténet II. előadássorozat menetét. A hallgatók konkrét szöveghelyekhez kötve ismerkedhetnek a legfontosabb antropológiai kérdésekkel. A szeminárium kronológiai rendben tárgyalja a 20. század antropológiai iskoláit, legfontosabb elméleti törekvéseit, valamint a második világháborút követően kialakuló interdiszciplináris és holisztikus látásmóddal jellemezhető antropológiai irányzatokat. A szeminárium különös hangsúlyt fektet arra, hogy a szociálintropológia, valamint a kulturális antropológia témáját a hallgatók számára világosan megkülönböztesse. A hallgatók részletesen foglalkoznak a kiemelkedő jelentőségű kortárs antropológiai elméletekkel: szociobiológia, ökológiai antropológia, interpretív irányzat, kognitív antropológia és posztmodern törekvések. A tárgy az antropológiai műveltség elengedhetetlen alapismereteit teszi a hallgatók számára hozzáférhetővé.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruth Benedict és Margaret Mead 2. Abram Kardiner 3. Marcell Mauss 4. Bronislaw Malinowski 5. Radcliffe-Brown 6. Julien Steward és Roy Rappaport 7. Leslie A. White 8. Marvin Harris 9. Claude Lévy-Strauss 10. Szociobiológia 11. Feminista antropológia, posztmodern antropológia 12. Interpretív antropológia 13. Szimbolikus antropológia 14. Mary Douglas 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése: Az aláírás és gyakorlati jegy megszerzése szakirodalmi referátum elkészítésével, illetve a kötelező szakirodalom olvasásával, feldolgozásával történik.</p> <p>Szakirodalmi referátum: a megadott témaköröket szakirodalmi referátumokban dolgozzák fel a hallgatók, amelyet 20 perces előadás formájában ismertetnek a kurzus további résztvevőivel. A referátum formai követelményei: min. 15 ezer karakteres szöveg (betűméret: 12-es Times New Roman, sorköz: 1,5.)</p> <p>A referátum tartalmi követelményei: az elkészített referátum karakterizálja a választott téma alapvető elvi, empirikus problémáit, rendszerezi fontosabb tematikus csomópontjait. A</p>	

referátumra a hallgató a kidolgozott téma kézbe adható vázlatát elkészíti, a szemináriumi dolgozatot a folyó szemeszter utolsó előadásán leadja a szemináriumvezető oktatónak.

Az aláírás megszerzésére nincs lehetősége annak a hallgatónak, aki:

- háromnál több igazolatlan hiánnyal rendelkezik (az óralátogatás kötelező!)
- választott témájából nem referál
- nem tartja be a kitűzött feladatok teljesítésére megjelölt határidőket

Az értékelés szempontjai:

A hallgatók félév végi érdemjegyének meghatározása, az írott formában és szóban teljesített szakirodalmi referátum (50%), illetve a kötelező szakirodalom olvasása (50%) alapján történik.

Kötelező irodalom:

- White, Leslie A 1997: Az energia és a kultúra evolúciója. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 461-486.
- Douglas, Mary 2003: Külső határok. In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 239-251.
- Friedlander, Judith 2003: Szociobiológiai vita az Egyesült Államokban. In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 160-178.
- Geertz, Clifford 1994: Sűrű leírás. In: Clifford Geertz: Az értelmezés hatalma. Budapest: Osiris, 170-199.
- Harris, Marvin 1997: A kulturális materializmus elméleti alapelvei. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 517-554.
- Kardiner, Abram 1997: A pszichodinamikus analízis módszere. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 295-322.
- Lévy-Strauss, Claude 1997: Struktúrafogalom az etnológiában. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 578-622.
- Malinowski, Bronislaw 1972: A nyugati pacifikum argonautái. In: Bronislaw Malinowski: Baloma. Budapest: Gondolat, 7-110
- Mauss, Marcell 2000: Tanulmány az ajándékról. In: Marcell Mauss: Szociológia és antropológia Budapest: Osiris, 195-223. és 316-341.
- Mead, Margaret 1970: Egy nap Szamoán. In: Margaret Mead: Férfi és nő. Budapest: Gondolat, 5-84.
- Ortner, Sherry B. 2003: Nő és férfi, avagy természet és kultúra. In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 195-212.
- A. Radcliffe-Brown: Struktúra és funkció a primitív társadalom. Debrecen: Csokonai, 85-96., 23-34.
- Rappaport, Roy 2003: A környezeti viszonyok rituális szabályozása egy új-guineai nép körében In: Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 52-69.
- Rosaldo, Renato 2003: A bánat és a fejevadászok örjögésének kapcsolata. Antropológiai irányzatok a második világháború után. Debrecen: Csokonai, 257-278.
- Steward, Julien 1997: A kulturális ökológia fogalma és módszere. In: Mérföldkövek. Budapest: Panem, 442-456.

Ajánlott irodalom:

Tantárgy neve: Kutatásmódszertan II. Research methods II.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN224
	Tantárgyfelelős intézet: KVAI
	Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Kotics József egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kulturális antropológia a különböző népek és népcsoportok kultúráját és társadalmi szerveződését empirikus, azaz tapasztalati tények alapján kutató tudomány, s mint ilyen következtetéseit a kutatott társadalom körében személyesen gyűjtött és rendszerezett információkból vonja le. A kurzus az empirikus kultúrakutatásának módszertani alapozása után az antropológiai kutatás módszertani sajátosságait kívánja bemutatni. A kollégium átfogó képet kíván adni az antropológiai gyűjtőmunka legfontosabb módszereiről és technikáiról, másfelől az alapvető kutatástechnikák gyakoroltatásával fejleszteni kívánja a megfigyelőkészséget, valamint az adatrögzítés- és rendszerezés alkalmazásának lehetőségeit és módjait kívánja megismertetni. A hozzátartozó szemináriumon az előadáson elhangzottak gyakorlati elsajátítása folyik.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Megfigyelések az empirikus kultúrakutatásban. Proxemikai megfigyelés. 2. A résztvevéses megfigyelés elmélete és gyakorlata. 3. A terepmunka kutatások története. 4. A terepmunka objektív feltételei. 5. A terepmunka szubjektív feltételei. 6. A cenzus fajtái, jelentősége. 7. Feljegyzések a terepen. 8. Interjútechnikák. Az etnográfiai interjú. 9. Foglalkozási interjú. 10. Élettörténeti interjú. 11. Narratív interjú. 12. A genealógiai interjú. 13. Személyes dokumentumok az empirikus kultúrakutatásban. 14. A szociometria alkalmazhatósága az antropológiai kutatásban. 	
Félévközi számonkérés módja: –	
Értékelése: Az előadások és a kötelező szakirodalom anyagának ismeretére épülő vizsga (kollokvium).	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Babbie Earl: 1995: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi 30-337.</p> <p>Becskeházi Attila 1991: Valóságfelépítés az élettörténetekben. <i>Valóság</i> 7. sz. 65-73.</p> <p>Borsányi László 1988: Megfigyelési technikák az etnológiai terepmunkában. <i>Ethnographia</i> 53-82.</p> <p>Borsányi László 1991: Az élettörténetek jelentősége az antropológiai kutatásokban és az életút interjú készítésének főbb szempontjai. Átmenetek (a csíkszeredai Kommunikációs antropológiai műhely kiadványa) 2(4): 59-64.</p> <p>Gagy József szerk. 1999: Ismerős terepen. Válogatás csíkszeredai antropológiai írásokból. Csíkszereda: Pro Print.</p> <p>Válogatott tanulmányok. Új Mandátum Könyvkiadó 1998. 60-92 p.</p>	

Hankiss Ágnes 1980: „Én-ontológiák”. Az élettörténet mitologikus áthangolása. In: Frank Tibor-Hoppál Mihály szerk.: Hiedelemrendszer és társadalmi tudat. II. kötet Budapest, 30-39.

Kunt Ernő 1990: Emlékezés és felejtés, avagy a halál három kalapja. In: *Holmi* 1990. október 1089-1101.

Niedermüller Péter 1988: Élettörténet és életrajzi elbeszélés. *Ethnographia* 3-4. sz. 376-389.

Mérei Ferenc 1991: Közösségek rejtett hálózata. A szociometriai értelmezés. Budapest: Tömegkommunikációs Kutatóközpont.

Seidman, Irving 2002: Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer. Budapest: Műszaki.

Ajánlott irodalom:

Bíró A. Zoltán 1996: A történetmondás mint az antropológiai kutatás tárgya. In: Bodó Júlianna – Oláh Sándor szerk.: Elmentünk? Székelyföldi életutak. Csíkszereda: KAM Regionális és Antropológiai Kutatások Központja, 237-259.

Kelemen János 1990: Tudományelmélet: módszerek és programok. *BUKSZ* (2) Nyár 217-226.

Winch, Peter 1988: A társadalomtudomány eszméje. Hermész Könyvek. Budapest: Akadémiai Kiadó, 53-94.

Fél Edit 1991: A saját kultúrájában kutató etnológus. *Ethnographia* 102 (1-2):168-180.

Werner, Oswald 1994: „Transzcendencia” és metodológia az etnográfiaiban. *Replika* 13-14:175-182.p

Buda Béla 1980: Az empátia - a beleélés lélektana. Budapest: Gondolat, 286-296.

Tantárgy neve: Kutatásmódszertan IV. Research methods IV.	Tantárgy Neptun kódja: BTKVN225 Tantárgyfelelős intézet: KVAI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Kotics József egyetemi docens	
Javasolt félév: BA 2. félév, tavasz	Előfeltétel: Nincs
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Tagozat: Nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A szeminárium célja, hogy átfogó ismereteket nyújtson a csoportos terepmunkát megalapozó kutatás módszertani és elméleti kérdéseire. A tárgy közvetlen célja, hogy érthetővé tegye azt a folyamatot, mely az antropológiai kutatás lényegét jelentő terepmunkától, egy módszeresen vizsgált probléma szöveges elemzéséig terjed. A kurzus résztvevői ennek megfelelően nem csupán elméleti, de gyakorlati értékű ismereteket szerezhetnek önálló antropológiai kutatások tervezésére, kivitelezésére és ellenőrzésére. A kurzus résztvevői, a foglalkozások során elsajátítják többek között a kvalitatív interjútechnikák különféle típusait (vezérfonal-interjú, életútinterjú, narratív interjú, fókuszcsoporthoz tartozó interjú, genealógiai interjú), továbbá megismerkedhetnek a lokális közösségek belső társadalmi viszonyai feltárását elősegítő különféle módszertani eljárásokkal (mentális térképezés, proxemikai megfigyelés stb.).</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az empirikus terepkutatás célja, feladata, alapelvei. 2. Terep és kutatás I.: interjútechnikák (vezérfonal interjú, narratív biográfia, fókuszcsoporthoz tartozó interjú). 3. Terep és kutatás II. mentális térképezés, proxemikai megfigyelés. 4. Terep és kutatás III.: genealógiai táblázat, cenzus, survey-típusú kérdőív. 5. Terep és írás: terepnapló, jegyzetelési technikák, rögzítés terepen. 6. Módszertan: terepmunka-beszámoló, kutatói jelentés. 7. Csoportos terepmunka felkészítés, egyéni kutatási feladatok. 8. Csoportos terepgyakorlat. 9. Hallgatói feladatok megbeszélése. 10. Kutatási beszámoló. 11. Kutatási beszámoló. 12. Kutatási beszámoló. 13. Kutatási beszámoló. 14. Értékelés. 	
Félévközi számonkérés módja: –	
<p>Értékelése:</p> <p>1.1. Nappalis és levelezős képzésben résztvevő hallgatók számára:</p> <p><i>Az aláírás és gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:</i></p> <p>1) Egyéni terepmunka: <i>(vázlatos) kutatási terv, 1 élettörténeti interjú, 1 genealógiai táblázat elkészítése, 1 proxemikai megfigyelés rögzítése</i></p> <p>2) Csoportos terepmunka: <i>20 kérdőív elkészítése</i></p> <p>Az aláírás megszerzésére nincs lehetősége annak a hallgatónak, aki: - háromnál több igazolatlan hiánnyal rendelkezik (nappalis képzésben résztvevő hallgatók esetében), illetve aki a megadott konzultációs időpontokon nem vesz részt (levelezős hallgatók esetében). Az óralátogatás, illetve a konzultációkon való megjelenés gyakorlati</p>	

foglalkozások esetében kötelező!

- választott témájából nem készíti el a cenzust, kutatási tervet stb. (az előadás megtartásának elmulasztására nincs lehetőség, a távolmaradásra utólagos indokokat nem fogadok el!)
- nem tartja be a kitűzött feladatok teljesítésére megjelölt határidőket

Kötelező irodalom:

- Heltai Erzsébet- Tarjányi József 2004: A mélyinterjú készítése – és az elkövethető hibák forrásai. In: Letenyei László szerk.: Településkutatás. Szöveggyűjtemény. Budapest: L'Harmattan – Ráció Kiadó, 501-543.
- Héra Gábor – Ligeti György 2005: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Budapest: Osiris.
- Malinowski, Bronislaw 2000 (1922): A nyugat-csendes-óceániai térség argonautái. *Café Babel* 36 (2), 43-57.
- San Román, Teresa 2004: A megérezéstől a megerősítésig: a terepmunka az antropológiában. In: Letenyei László szerk.: Településkutatás. Szöveggyűjtemény. Budapest: L'Harmattan – Ráció Kiadó, 359-369.
- Stocking, George W. 1983: The Ethnographer's Magic: Fieldwork in British Anthropology from Tylor to Malinowski. In: G.W. Stocking ed. *Observers Observed: Essays on Ethnographic Fieldwork. History of Anthropology. Vol 1.* 70-120.
- Szathmári Milán 2004: Hazai példák a mentális térképezés alkalmazására. In: Letenyei László szerk.: Településkutatás. Szöveggyűjtemény. Budapest: L'Harmattan – Ráció Kiadó, 615-646.
- Vörös Miklós – Frida Balázs 2004: Az antropológiai résztvevő megfigyelés története. Bronislaw Malinowski: A nyugat-csendes-óceániai térség argonautái. (Részlet) In: Letenyei László szerk.: Településkutatás. Szöveggyűjtemény. Budapest: L'Harmattan – Ráció Kiadó, 395-440
- Whyte, William Foote 1999 (1955): Utcasarki társadalom. Budapest: Új Mandátum, 301-408.

Ajánlott irodalom:

- Eco, Umberto 1992: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Gondolat.
- Héra Gábor – Ligeti György 2005: Megfigyelés. Az interjú. In: Uők: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. Budapest: Osiris Kiadó, 116-172.
- Kovács Éva szerk. 2007: Közösségtanulmány. Módszertani jegyzet. Budapest – Pécs: Néprajzi Múzeum – PTE BTK Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék.
- Niedermüller Péter 1988: Élettörténet és életrajzi elbeszélés. *Ethnographia* (3-4): 370-389..